

Academische Werkplaats MILIEU EN GEZONDHEID

De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid bundelt kennis uit praktijk, wetenschap en beleid en wil zo een brug slaan tussen deze gebieden. Binnen de Academische Werkplaats worden vragen van gemeenten en provincies beantwoord door middel van onderzoek door GGD'en in samenwerking met universiteiten. Tot 2015 zijn er onderzoeksubsidies beschikbaar.

NIEUWSBRIEF 18

Oktober 2014

In deze nieuwsbrief:

- [Nieuw AW-MMK project over asbest in kleding](#)
- [Resultaten project Gemeentelijke aanpak laagfrequent geluid](#)
- [Resultaten project Binnenmilieu in zorginstellingen](#)
- [Resultaten project Groene/speelplekken](#)
- [Resultaten deelproject ROAM](#)
- [Interview met Peter van den Hazel, coördinator AW-MMK](#)
- [Masterclass](#)

Nieuw AW-MMK project over asbest in kleding

Een van de kortlopende projecten uit de call van 2 juni 2014 waarvoor AW-MMK de financiering heeft gehonoreerd is het onderzoek naar het reinigen van met asbest besmette kleding. Op advies van gecertificeerde asbestonderzoekers en –saneerders wordt tijdens asbestsaneringen vaak de hele huisraad luchtdicht ingepakt en afgevoerd om mogelijke besmetting door asbest te voorkomen. Vervanging is kostbaar. Bovendien kunnen de voorwerpen een emotionele waarde hebben voor bewoners.

Omdat niet alle huisraad gereinigd kan worden en bovendien het vermoeden bestaat dat het niet nodig is om alle textiele voorwerpen te vernietigen gaat GGD Drenthe samen met onder meer de Erasmus Universiteit, gemeente Emmen, TNO en een aantal woningbouwverenigingen een onderzoek uitvoeren.

De beoogde resultaten van het project zijn kennis over emissie van asbest-besmette kleding, inzicht in de effecten van wassen op de emissie van asbest uit verschillende soorten kleding. Uit de bronsterkte en de reductie daarvan is indicatief te berekenen wat de gevolgen zijn voor de mogelijke concentratie van vezels in de lucht in binnenruimten bij normaal gebruik.

In een volgende nieuwsbrief komen de resultaten aan bod. Wil je ondertussen meer weten, neem dan contact op met Ard van Pelt, GGD Drenthe: a.van.pelt@ggddrenthe.nl

Resultaten project Gemeentelijke aanpak laagfrequent geluid

Laagfrequent geluid (LFG) is niet voor iedereen hoorbaar. Mensen die het horen, nemen het waar als zoemend of brommend geluid maar ook als vibratie of druk op het lichaam. Het waarnemen van LFG kan leiden tot ernstige hinder, slaapverstoring en gezondheidsbeperking, waaronder arbeidsongeschiktheid, psychische en sociale problemen.

Gemeenten, milieudiensten en GGD'en ervaren problemen bij de aanpak van LFG. Er is behoefte aan een integrale handreiking met borging van zowel milieukundige als gezondheidskundige aspecten. Als input zijn hiertoe ervaringen en behoeftes van gemeenten, milieudiensten, GGD'en en gehinderde burgers geïnventariseerd.

Aanbevelingen van dit AW-MMK-project zijn de ontwikkeling van een gemeentelijke handreiking LFG waarin (risico-)communicatie een centrale rol heeft met borging van de milieukundige en gezondheidskunde beoordeling middels een onderbouwd stappenplan. Het complete onderzoek van Gea de Meer kunt u [hier](#) lezen.

Resultaten project Binnenmilieu in zorginstellingen

Uit het AW-MMK onderzoek naar het binnenmilieu in zorginstellingen blijkt dat de binnentemperatuur 's winters relatief hoog is. Dit geldt met name voor nieuwe, mechanisch geventileerde instellingen. Tegelijkertijd is de luchtvochtigheid in deze instellingen laag. De door de bewoners meest gemelde gezondheidsklacht is geïrriteerde ogen. Dit kan door bovenstaande omstandigheden worden veroorzaakt.

Uit metingen is ook gebleken dat de luchtkwaliteit in de gemeenschappelijke huiskamers, die in alle zorginstellingen aanwezig zijn, over het algemeen niet voldoet. Dit geldt vooral voor de huiskamers die voor de luchtverversing afhankelijk zijn van natuurlijke ventilatie.

Voor de gezondheid belangrijke aspecten van het binnenmilieu in de winter zijn het thermisch comfort en de luchtkwaliteit. Deze aspecten heeft GGD Gelderland-Midden in samenwerking met de gemeente Arnhem in het stookseizoen 2013/2014 onderzocht in negen zorginstellingen. GGD Gelderland-Midden heeft de betreffende zorginstellingen in een op-maat-advies aanbevelingen voor het verbeteren van het binnenmilieu gedaan.

Van het binnenmilieu in zorginstellingen was nog weinig bekend. Door dit onderzoek is meer bekend geworden over de kwaliteit van het binnenmilieu in zorginstellingen.

Lees het [totale onderzoeksrapport](#) van Ingrid Links

Resultaten project Groene/speelplekken

In februari 2014 heeft Frits van den Berg van GGD Amsterdam, met projectpartners in Eindhoven, Rotterdam en Zwolle, een onderzoek naar het gebruik van openbaar groene- en speelplekken afgerond. Het resultaat van dit AW-MMK project is de SpeelScan, een handreiking voor speelplekken, de toolbox gezond Ontwerpen voor kleine groene plekken en de handleiding Inventarisatie Gebruik Openbare Ruimten (IGOR) voor alle kleinere openbare gebieden. De ontwikkelde instrumenten zijn gepresenteerd bij diverse gelegenheden (zoals de Week van de Openbare Ruimte 2013, Nationale Groendag 2014, conferentie Child in the City 2014). De instrumenten zijn bovendien te vinden via de link www.academischewerkplaatsmmk.nl/instrumentenor.

Resultaten deelproject ROAM

Geluidsoverlast? Groen is niet de oplossing

Ondanks meer dan 40 jaar geluidbeleid is de geluidbelasting niet afgenomen en zijn hinder en slaapverstoring door lawaai niet verminderd. In het project ROAM (Ruimtelijk Onderzoek voor betere Advisering op het gebied van Milieu en gezondheid) is onderzocht of een groene inrichting van de leefomgeving mogelijk kansen biedt om geluidhinder door wegverkeer te beperken.

Hoewel de studie zich richtte op Amsterdamse ouderen in de leeftijdscategorie 65 tot 70 jaar en dit niet te generaliseren is naar de gehele bevolking, lijkt simpelweg de aanleg van extra groen door gemeenten geen geschikt middel te zijn om geluidhinder door wegverkeer tegen te gaan.

Het volledige artikel van Imke van Moorselaar is te lezen in [dit artikel](#), verschenen in het tijdschrift GELUID nummer 2 van september 2014. Ook dit onderzoek is een AW-MMK project.

Interview met Peter van den Hazel, coördinator AW-MMK

'De Academische Werkplaatsen verdienen een landelijke aanpak'

'De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid zal in het overbruggingsjaar 2015 met landelijke partners een kennisinfrastructuur realiseren voor de jaren 2016 en verder. Samen met de programmamanager ga ik me inzetten op het werven van fondsen voor onderzoek voor de komende jaren.' Gespecialiseerd arts Milieu & Gezondheid Peter van den Hazel geeft zijn visie op de toekomst van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid (AW-MMK).

'Ik zie de Academische Werkplaats als een broedplaats van innovatie, een plek waar het bruist van ideeën. AW-MMK draagt bij aan een betere publieke gezondheidszorg. Dit betekent het maken van goede besluiten op het gebied van Milieu en Gezondheid', licht Peter toe. Hij zag dat de samenwerking tussen universiteiten, GGD'en en gemeenten een bijdrage leverde aan het 'evidence-based'- werken. Daardoor is meer kennis ontwikkeld op diverse medisch milieukundige thema's, meent Peter, die hebben bijgedragen aan goed onderbouwde advisering door gemeenten richting haar burgers.

'Ik wens dat de zichtbaarheid van de Academische Werkplaats verder versterkt wordt', vertelt Peter, 'De GGD'en hebben zich door AW-MMK steviger kunnen neerzetten als instituut dat ook praktijkgericht onderzoek doet.'

Landelijke kennisinfrastructuur

'De thematiek waar AW-MMK zich op richt, vraagt om een landelijke aanpak. Het vakgebied en de kennisinfrastructuur van MMK is namelijk (grotendeels) landelijk georganiseerd en dat heeft zijn meerwaarde bewezen. De toekomst van de Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid (AWPG'en), waar AW-MMK er één van is, kan echter niet los gezien worden van de brancheontwikkeling van de GGD'en. (zie ook [de vorige nieuwsbrief](#)).AWPG'en zullen zich richten op het snijvlak van kennisontwikkeling, innovatie en academisering.'

'Ik hoop in het overbruggingsjaar, maar ook daarna, een bijdrage te kunnen leveren om de verschillende partijen, groot en klein, daarbij te betrekken. Als alle GGD'en betrokken kunnen worden bij een werkplaats met een landelijke oriëntering dan doen we het goed, dan ziet de bestuurder en de burger dat we gezamenlijk een meerwaarde kunnen hebben voor de volksgezondheid', aldus Peter van den Hazel

Masterclass Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Limburg

De volgende tweedaagse Masterclass met als titel 'Filosofie en praktijk van burgerschap en participatie in gezondheid en zorg' vindt plaats op 3 en 4 december 2014 in Maastricht: Voor meer informatie klikt u [hier](#).

[Aanmelden](#) nieuwsbrief / [Afmelden](#) nieuwsbrief

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid (AW-MMK)

Contact

Moniek Zuurbier, Programmamanager Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid (AW-MMK)
GGD Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
Postbus 5364, 6802 EJ Arnhem

Tel.: 0800 844 60 00

E: AW-MMK@vggm.nl

